

deguna asiņošana

**1.SAUC PALĪGĀ
PIAUGUSO**

**2. VISLABĀK IR
APBĒSTIES UN
POLIEKT GALVU
UZ PRIEKŠU.**

**3.UZ DEGUŅA
UZLIKT VĒSU
KOMPRESI UN
SASLAPINĀT VĒSĀ
UDENI AUDA
GABALU VAI
SALVĒTI**

Applaucēšanās vai apdegumi.

Vienalga, vai iegūst apdegumu, saskaroties ar ko karstu, vai notikusi applucēšanās, vai apdegumu izraisīšana pareiza rīcība visos gadījumos būs identiska.

nepareizā rīcība

1. Dzesešana ar ledu tieša saskarē
2. Krejuma, Sviesta, Eļļas likšana uz apdeguma.
3. Parsiešana.
4. Pielipuša apģērba raušana.

pareizā rīcība

1. dzesešana ar vēsu ūdeni
2. rotaslietu novilkšana.
3. Apdegums jāprāda ārstam

zvani!!

par plaukstu izmēru lielāks apdegums zvani 113!!

Elektrotrauma bojāts vads

1. Atslēgt
elektropadevi

2. Ar vēsu, tekošu
ūdeni atdzesēt
apdeguma vietu.

3. Jādodās pie
ārsta.

APDEGUMS

Ko darīt?

Apdegušo vietu vismaz 10 minūtes
dzesē ar aukstu ūdeni.

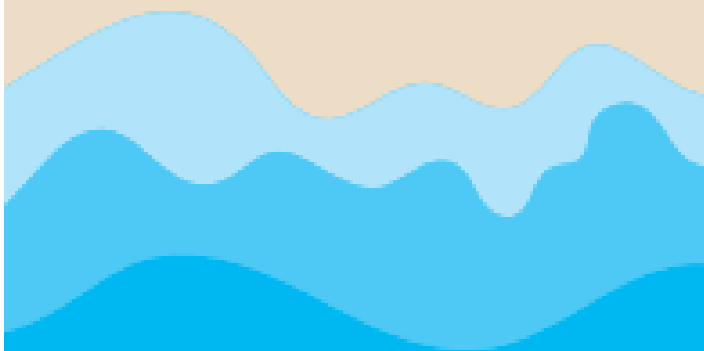
Novieto cietušo siltā vietā,
neļaujot atdzist
organismam.

Cietušo apģērbu uzmanīgi
novelc, neplēs nost no
ķermeņa piedegušos apģērba
gabalus, ja iespējams novelc
apavus un gredzenus.

Ja apdegums ir lielāks par
plaukstu ved pie ārsta.

**ko darīt, ja
redzi kādu
bezsamaņā**

1. Vispirms pārliccināšos
vai cilvēks patiešām ir
bezsamaņā.

2. Zvanīšu palīdzības
dienastiem 112

3. Skatos vai kāds nav
apkārt kamēr brauc
dienasti.

4. Kad atbrauc
dienasts stāstu par
novērēto.

Pirmā palīdzība

bezsamaņas gadījumā.

1. Pirmā lieta, ko darīt ir novietot upuri horizontālā stāvoklī uz muguras un kājas pacelt par 45. grādiem.

2. Lai izvairītos no vemšanas aspirācijas, jāapgriež cietušā galva uz sāniem.

3. Cietušajam var palīdzēt uzliekot mitru un aukstu drēkli uz pieres.

4. Iegstolā apziņas zuduma gadījumā ir cietušais ir jāsilda, piemēram apsedzot ar plēdi.

5. Ģībonis var būt nopietna problēma, tāpēc labāk ņāmauc ātrā palīdzība.

TERMIŠKS APDEGUUMS

Kā rīkoties ja esi dabūjis
termisku apdegumu.

1

Ja ir apliets ar apģērba, tad
nerauj to nost.

Ar vēsu tekošu ūdeni atdzesē
apdeguma vietu, pūslīsus nedrīkst
pīstāt nost.

2

3

Zvani ātrajai palīdzībai, pat ja
trauma ir maza.

KO DARĪT JA ESI SAGRIEZIES?

1

Ja esi sagriezies apvien ap roku
kaut ko spiedošu, lai apturētu
asinis tecēšanu.

2

Ar marli aptin roku, uzliek vēl vienu
spiedošu pārsēju, atkal aptin marli.

3

Ja ir stipra asiņošana, tad zvani
neatliekamajai medicīniskajai
palīdzībai uz tālruni 113.

4

Ja asiņošana ir pārtraukta, bet
brūce ir gana liela un dziļa, tad
dodies pie ārsta pats vai zvani
113.

KO DARĪT, JA KĀDS IR AIZRIJIES

1

ATĻAUJIET
CILVĒKAM
PAŠAM
ATKLEPOTIES

2

JĀ CILVĒKS PATS
NEVAR
ATKLEPOTIES-
NOLIECIET
CIETUŠĀ
KERMENĀ
AUGŠDAĻU UN
UZSITĪET 5 REIZES

3

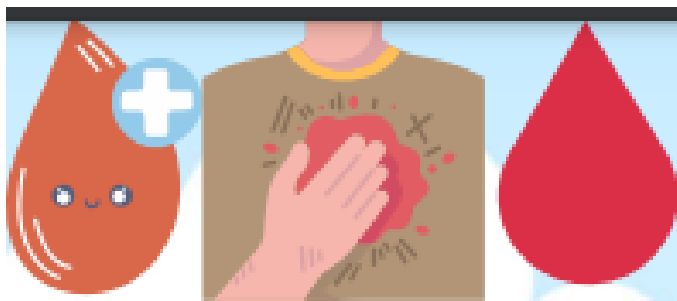
JĀ TAS
NEPALĪDZ
JĀLIETO
HEIMLIHA
PANĒMIENS

4

JĀ APKĀRT
NAV NEVIENS
KAS VARĒTU
PALĪDĒT
TAD VAR MĒGINĀT
ŠĀDU RESINĀJUMU

Ko darīt, ja notiek dziļējā asiņošana?

1. Uzvelc rokās vienreiz lietojamus gumijas cimdus vai cita ūdens necaurlaidīga materiāla izstrādājumus.
2. Atbrīvo asiņojošo vietu no apģērba, ja brūce ir netīra izskolo to ar ūdeni.
3. Aizspied brūci ar pirkstu, plaukstu vai dūri, ja iespējams, izmantojot marles salveti vai tīras drēbes gabalu.
4. Noguldi cietušo guļus ar asiņojošo vietu uz augšu.
5. Palūdz kādam no apkārtējiem izsaukt ātro palīdzību, vai izdari to pats, zvanot uz 113.

113

ELEKTROTRAUMA

Kā rīkoties ja esi
guvis elektrotraumu?

Rīcība augstsprieguma gadījumā (virs 1000v)

Nekavējoties zvanīt ātrajai palīdzībai 113.
Aizliegts tuvojies elektrības strāvai vai cietušajam
ja zini, ka nespēsi palīdzēt.
Zvani elektrolinijas īpašniekam lai atslēdz
elektrību.

Rīcība zemsprieguma gadījumā (zem 1000v)

Jārīkojas ātri un pārdomāti.
Nedrīkst pieskarties ievainotajam.
Ir jānovērtē cietuša stāvoklis.
Mēģiniet atbrīvot cietuša no strāvas ar
kādu elektrības nevadošu rīku piem. zaru

Ko darīt, ja tev ir sagriezta roka

1

Novērtē vai asiņojošā roka asiņo daudz vai maz.

2

Ja brūce ir netīra, notīri to ar ūdeni.

3

Vienmēr atceries par savu drošību. Pirms sniedz palīdzību uzvelc cimdus vai plēves cimdus.

4

Ar lupatas gabalu aizspied brūci.

5

Cietušo noguldi uz zemes.

6

Kad cietušais noguldīts, tad kādam no apkārtnes liec izsaukt ātro palīdzību vai palīdzību izsauc pats, zvanot 112.

Aizrīšanās

**Kā rīkoties, ja redzi, ka kāds
tev tuvumā ir aizrijijs?**

- +** Atļauj viņam pašam kārtīgi izklepoties!
- +** Ja tas nepalīdzēja, tad no mugurpuses ar rokām saķer viņu aiz saulītes un spied vairākas reizes!
- +** Vēl vari noguldīt cietušo uz rokas un ar plaukstas apakšdaļu vilkt pa muguru augšējā virzienā!

Termoapdegums

**Kad esi
apdedzinājies
pasauc
vecākus
palīdzēt viņi
zinās ko darīt**

**ja vecāku blakus
nav uzlej uz
apdeguma
aukstu ūdeni.**

**Ja esi
apdedzinājies
zem biksēm
nekādā gadījumā
bikses nevelc
nost**

**Sauc ātro
palīdzību!**

**NELAIMES
GADIJUMA
ZVANI**

112

**VIENOTAIS
ĀRKĀRTEJO
NOTIKUMU
NUMURS**

110

Valsts Policija

113

**neatliekamas
medicīnas palīdzības
dienests**

114

**GĀZES
ĀVĀRIJAS
DIENESTS**

KO DARĪT, JA KĀDS IR AIZRIJIES

1. Mēģināt pašam to izklepot

- Mūžmāciet cilvēku turpināt klepot.

2. Izsit to ārā

- Veic līdz pieciem asiem vīdumiem starp lāpstiņām
- Pārbaudīt viņa elpu

3. Izspied to ārā

- Nostājies aiz viņa muguras un spiež viņa toršu ar abām rokām. Vienu roku savēlc dūrē un to novieto cietajā epigastriālajā apriņķī (zem krūtīkurvja, bet virs nabas). Otrās rokas plaukstu pārliec pāri dūriem. Ar ātru kustību izspied dūri cietajā vēderā, strauji saliecot rokas elkoņos.

4. Zvani 112

- Ja elpošana nav izdevies atbrīvēt, zvanī uz 112 un izsauc ātro palīdzību

Kā rīkoties, ja ir laužta roka

1

Ja tu redzi, ka kādam cilvēkam ir laužta roka, tad pajautā, kā viņš jūtās.

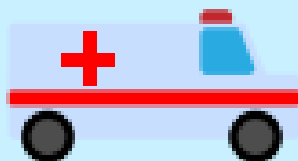
2

Ja viņam ir slikti, tad paņem lakatiņu vai šalli un aptin to ap kaklu, un roku.

3

Pēc tam zvani medicīniskajai palīdzībai, numurs 113.

4

Mediķiem pastāsti kas ir noticis ar cietušo un gaidi norādes.

KĀ RĪKOTIES, JA CILVĒKS AIZRIJIES?

1 CILVĒKAM IR JĀIZKLEPOJAS

Cilvēkam ir jāatļauj pašam izklepoties.

2 CILVĒKS IR JĀNOLIEC

Cilvēku ir jānoliec 90 grādu lenķī.

3 SLĪDOŠĀ KUSTĪBA

Ar slīdošu kustību jāsit cilvēkam pa muguru starp ribām.

4 IZGLĀBIES PĀTS

Pie soliņa apstājies un tieši virs nabas ar visu spēku grūdieš tam virsū.

ko darīt ja mājā izcēlies ugunsgrēks

(un tu esi viens)

Ja vari izkļūsti no mājas

TU zvani uz numuru **112**

Vērsies pie kaimiņiem vai
tuvākā pazīstamā pieaugušā

Piezvani
vecākiem

Gaidi
ugunsdzēsējus
un vecākus

<https://www.vugd.gov.lv/lv/ka-rikoties-ugunsgreka-gadijuma?>

utm_source=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2Fzraksti
Tsu pamattekstu

Kā rīkoties, ja kāds ir dabujis elektrotraumu no zemē nokrituša vada!

**1. NETUVDJIES CILVĒKAM! JO
ELEKTRĪBA VAR RADĪT
TRAUMAS ARĪ TEV! ELEKTRĪBA
CILVĒKUS NEŠĶIRO!**

**2. ZVANI ĀTRAJAI PALĪDZĪBAI 113
VAI 112! JA TEV NAV TELEFONA
PRASI PALĪDZĪBU GARĀM
EJOŠIEM CILVĒKIEM.**

**3. STEIDZAMI ZVANI UZ TĀLRUNA
NUMURU 112 VAI UZ "SADALES TĪKLA"
BOJĀJUMU PIETEIKŠANAS TĀLRUNI
8404
(pieejams visu diennakti.)**

**4. PASAKI KUR ATRODIES UN
KAS NOTICIS! ATCERIES!
KLAUSULI NOLIEK OPERĀTORĀS.**

**5. SAGAITI DIENESTUS UN
PARĀDI KUR IR CIETUŠAIS!**

